

Lumina Cea Adevărată



Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Sfânta Cruce”

5150 Leesburg Pike, Alexandria, VA 22302

www.sfantacruce.org – (571) 830-6144

Cuprins:

- Din comorile ortodoxiei: Buna Vestire
- Viața creștinului în lume și mântuirea lui: Arhim. Serafim Alexiev – Duhul grijii de multe (al descurajării)... nu mi-l da mie!
- Cuvinte duhovnicești (istorioare, parabole pentru toate vârstele): Învățătura Domnului: Din lume dar nu ai ei
- Întrebări și răspunsuri: Păr. Savatie – Fie mie după cuvântul Tău, Doamne!
- Din viața parohiei: Programul liturgic, anunțuri

DIN COMORILE ORTODOXIEI BUNA VESTIRE



„Apărătoare Doamnă, pentru biruință, mulțumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ție, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci, ca ceea ce ai stăpînire nebiruită, slobozește-ne din toate nevoile ca să strigăm ție: Bucură-te Mireasă pururea fecioară.”

La 25 martie Biserica Ortodoxă prăznuiește Buna Vestire. La această dată arhangelul Gavriil coboară din cer la porunca lui Dumnezeu Tatăl, să aducă Fecioarei vestea cea bună de bucurie, spunându-i: “Bucură-te, că ai să zămislești în pântecele tău pe Cel ce va încăpea în tine, dar în toate este neîncăput; și ai să te arăți, Născătoarea Celui fără de trup, care va lua din tine trup, pentru ca să ridice cu împreunarea, ca un puternic, pe om la cinstea cea dintâi. Prin căderea în păcat din neascultare și călcarea poruncii lui Dumnezeu a primei familii Adam și Eva, a intrat în lume păcatul și moartea. Păcatul desparte pe om de Dumnezeu și omul pierde raiul, adică mila și mângâierea dăruită de harul lui Dumnezeu; omul nu se mai poate

îndumnezei din cauza păcatului. Psalmul 142 exprimă foarte profund frământările și tânguirile omului care a pierdut raiul: trebuia cineva să desființeze ceea ce despărțea pe om de Dumnezeu – adică păcatul. Dar aceasta nu o putea face decât cineva fără de păcat, ori oamenii nu erau astfel. Dumnezeu, văzând durerea în care se zbătea omul, din marea Lui milostivire, trimite pe unicul său fiu, Domnul Iisus Hristos, răscumpărător, izbăvitor și mântuitor al omului din robia păcatului. Să vedem cum a fost primită această veste a întrupării fiului lui Dumnezeu de către fecioara Maria, poporul iudeu și oamenii din zilele noastre.

Fecioara Maria, auzind cele vestite de arhanghel, se arată la început neîncrezătoare de teamă să nu fie o înșelare, iar mai apoi primind cu mare smerenie prin cuvintele: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău”, și-a adus sieși și lumii întregi bucuria și binecuvântarea veșnică.

De subliniat este faptul că la început vestea a primit-o cu uimire și rezerve din marea ei smerenie, socotindu-se nevrednică pentru această cinste. În același timp, Fecioara Maria a încercat să înțeleagă ceea ce este mai presus de înțelegerea omenească, adică Taina – lucrarea Duhului Sfânt, care este mai presus de înțelegerea umană dar este simțită de om. Astfel, prin adâncă ei smerenie, prin curăția desăvârșită, prin nevinovăția ei îngerească, Maica Domnului s-a învrednicit să ia în pântecele ei pe Cel care este Dumnezeu, atotțiitor și nemărginit.

Cum a primit poporul iudeu această veste? În ciuda multor preînchipuiri a nașterii în chip suprafiresc, iudeii au primit cu necredință și răutate vestea întrupării. Iată câteva preînchipuiri: crearea lui Adam din pământ curat, crearea Evei din coasta lui Adam, după ce acesta din urmă a adormit profund, deschiderea pântecelor tuturor femeilor sterpe și avansarea în vârstă la nașterea de prunci (Sara – soția lui Avraam, Ana – mama lui Samuel, Elisabeta – mama Sfântului Ioan Botezatorul, Ana – mama Fecioarei Maria), înmugurirea și rodirea toiagului uscat al lui Aaron. Toate preînchipuirile au avut menirea să pregătească zămisirea și nașterea în chip minunat a Mântuitorului dintr-o fecioară neprihănită. Iudeii au socotit toate preînchipuirile ca fiind minuni, dar nu au socotit posibil zămisirea și nașterea în chip suprafiresc a Mântuitorului.

Cum primește omul rațional al zilelor noastre vestea aceasta: desigur că e cu neputință pentru că nu se poate realiza și explica științific! Cel ce vrea să înțeleagă taina înfricoșatei întrupări, trebuie să cheme în ajutor adâncimea înțelepciunii dumnezeiești, prin adâncimea simplității și credinței sale nezdruncinate. Numai înțelepciunea lui Dumnezeu poate să-ți lumineze înțelesurile ascunse ale întrupării, dar nu în totalitate ci atât cât este cu putință să discearnă mintea ta zidită și neputincioasă. Iar dacă nu ai încă o

credință foarte puternică, să te mulțumesti cu cele câteva fapte și simboluri pe care le prezintă pe scurt Sfânta Scriptură. Dacă nu poți înțelege nici simbolurile din Sfânta Scriptură, ascultă și ia aminte la toate preînchipuirile care au precedat taina întrupării Mântuitorului.

De aceea omul, din toată fiinta lui, strigă: „Bucură-te că prin tine răsare bucuria. Bucură-te că prin tine pierie blestemul.”

E.A.

VIAȚA CREȘTINULUI ÎN LUME ȘI MÂNTUIREA LUI **ARHIM. SERAFIM ALEXIEV – GRIJA DE MULTE (DESCURAJAREA)**



„Sfântul Efreem Sirul ne previne asupra duhului grijii de multe. Ce este grija de multe? Sfântul Nil Sinaitul răspunde: «Grija de multe este o istovire a sufletului.» Ea este o stare de plictiseală, tristețe, apăsare duhovnicească, o împuținare a inimii însoțită, uneori de o mare scârbă. Grija de multe este înainte mergătoare a deznădejdiei. Așa cum zilele de toamnă întunecate și cețoase sunt prevestitoare ale iernii, tot astfel grija de multe cea de nebiruit, dacă prinde putere conduce către deznădejdea cea ucigătoare.

Orice stare întunecată este primejdioasă pentru suflet. În întuneric și în ceață lupul se aproprie cel mai ușor de stână. În întunericul grijii de multe vrăjmașul mântuirii noastre năvălește cu foarte mare izbândă. „Sufletul care este descurajat (de grija de multe) – continuă sfântul Nil Sinaitul, – nu va sta cu bărbăție împotriva ispitei”. De aceea Sfinții Părinți ne sfătuiesc mereu să ne păzim îndeosebi și cu multă stăruință de duhul grijii de multe. Ei ne însuflă credință că Dumnezeu nostru este bun, iubitor de oameni și Atotputernic, fiind întotdeauna pregătit să ne ajute în lupta noastră împotriva năvălirilor celui rău.

După Sfântul Ioan Gură de Aur „grija de multe exagerată este mai vătămătoare decât orice acțiune demonică, pentru că și demonul atunci când stăpânește pe cineva îl stăpânește prin grija de multe. Dacă nimicești grija de multe, nici demonul nu va putea să-ți pricinuiască ceva vătămător”. Noi avem marea datorie de a ne păzi sufletul de vrăjmașul demon. Diavoli ne asaltează din toate părțile: de aici năvălesc cu ispitele trupești, de dincolo – cu lăcomia și îmbuibarea pântecelui. Din al treilea loc – cu slava deșartă și mândria, din al patrulea cu pizma și ura, din al cincilea cu nehotărârea și răcirea întru credință, din al șaselea cu diferite neplăceri din partea oamenilor celor răi și altele. Din toate părțile ne pândesc diavoli – vrăjmași ai sufletului nostru. Noi trebuie să ne îmbărbătăm, dacă dorim să ne luptăm cu izbândă. Cădem în decurajare, suntem pierduți!

Un oraș poate să reziste și unui asalt de lungă durată. Însă dacă se răcește întru el duhul de luptă, el va fi sortit pieirii. Dacă rabdă cu bărbăție muncile asaltului și se împotrivește cu eroism, el poate să aștepte ajutor din afară, prin care va pune pe fugă pe vrăjmași. Însă dacă se descurajează, dacă se predă în mâinile vrăjmașilor, devine el însuși pricină de a fi jefuit și ruinat. Tot astfel este și în viața duhovnicească. Atâta timp cât ne împotrivim cu îndrăzneală nicicum nu vom pieri. Pentru că Dumnezeu în chip nevăzut se află lângă noi și ne ajută tainic. Dacă însă pierim cu duhul, noi singuri deschidem porțile sufletelor noastre vrăjmașului.

Grija de multe este predare de bună voie. Nimeni dintre aceia care au stat fără preget de strajă și au apărat cetatea sufletului lor de vrăjmașii demoni nu au căzut sub stăpânirea lor. Un oraș chiar de se împotrivește, poate să nici nu primească ajutor din afară, dacă Dumnezeu a hotărât să-l pedepsească pentru mulțimea nelegiuirilor lui. Însă sufletul oricât de păcătos ar fi, fără tăgadă va primi ajutor, ajunge numai să nu se descurajeze (să cadă în grija de multe) și cu bărbăție să se lupte cu vrăjmașii săi. Dacă acesta dorește din toată inima să se izbăvească de demoni Dumnezeu va înfăptui aceasta. Căci El nu dorește moartea păcătosului, ci să se întoarcă nelegiuitul de la calea lui cea rea și să fie viu (vezi Iezechiel 33, 11). Întreaga taină a mântuirii constă în dorința noastră puternică și în hotărârea fermă de a ne mântui. Din partea lui Dumnezeu totul este înfăptuit și tot ceea ce este necesar pentru mântuirea noastră se va face. Chestiunea constă doar în faptul – dacă noi săvârșim cele necesare mântuirii noastre. Căci Dumnezeu mântuiește pe aceia care însetează după mântuire și care se nevoiesc să o capete.

În Psaltire chiar Sfântul Duh a mărturisit cu tărie și precizie aceste idei. Acolo citim: „Aproape este Domnul de toți cei ce-L cheamă pe El, de toți cei ce-L cheamă pe El întru adevăr, voia celor ce se tem de El o va face și rugăciunea lor o va auzi și îi va mântui pe dânșii” (Ps. 144, 18-19). Dacă iubești pe Domnul și cu rugăciune fierbinte ziua și noaptea strigi către El, poate El să nu te izbăvească de asalturile demonilor? Ca să zdrobească faptele diavolului (vezi 1 In. 3, 8), Dumnezeu a trimis pe Unul-Născut Fiul Său, Care din dragoste pentru noi a murit pe Cruce pentru mântuirea noastră! Cum este cu puțință ca El să-ți refuze ajutorul, când El însuși jinduieste să ți-l dea și așteaptă numai să strigi din toată inima către El! Pentru cei ce nădăjduiesc cu adevărat în Domnul sunt valabile cuvintele Psalmistului: „Ridicat-am ochii mei la munți, de unde va veni ajutorul meu. Ajutorul meu de la Domnul, Cel ce a făcut cerul și pământul. Nu va lăsa să se clatine piciorul tău, nici nu va adormita Cel ce te păzește... Domnul te va păzi pe tine de tot răul; păzi-va sufletul tău. Domnul va păzi intrarea ta și ieșirea ta de acum și până în veac” (Ps. 120).

Despre mulți plăcuți ai lui Dumnezeu se cunoaște că la cruntele năvăliri ale demonilor, când li se părea că Dumnezeu îi părăsise deja, tocmai atunci – în momentul cel mai critic, – El intervenea în mod direct, și se vădea că în toată vremea luptei lor pline de bărbăție a fost neîncetat lângă ei,

bucurându-se de împotrivirea lor și ajutându-i în chip nevăzut. El ne ajută și nouă când ne împotrivim adesea demonilor și numai atunci se retrage de la noi când începem singuri să facem în conștiința noastră compromisuri ticăloase cu vrăjmașii demoni, în ciuda sincerelor noastre relații cu Dumnezeu. Și dacă Dumnezeu nu se amestecă în lupta noastră mai vădit, aceasta se întâmplă, ca să vadă cât suntem noi de tari întru bine și până unde îi suntem credincioși, până unde vom păzi cu sinceritate sufletele noastre de demoni și dacă nu ne aliem tainic cu aceștia.

Fiecare dintre noi trebuie să ia aminte: demonii nu au putere să ne biruiască, numai dacă noi singuri ne predăm lor. Ei pot doar să ne ispitească și nimic mai mult! Și chiar atunci când ne ispitesc aceștia, împotriva voii lor ne sunt folositori deoarece devin pricină a slăvitei noastre încununări, numai dacă ne împotrivim lor până la capăt.

Căci atâta timp cât ne împotrivim, noi vom fi nebiruiți. Putem fi răniți, aceasta este de neînălțurat la orice luptător. Se poate chiar pentru puțină vreme să cădem. Însă, dacă ne ridicăm îndată, Dumnezeu nu va socoti căderea noastră ca un păcat de neiertat. Asemenea sunt „căderile” celui drept, despre care s-a spus: „Căci dacă cel drept cade de șapte ori și tot se scoală...” (Pilde, 24, 16). Dacă însă cădem în îngrijorarea de multe, dacă ne pierdem bărbăția, această stare va deveni foarte primejdioasă. Demonii doar una ca aceasta și așteaptă – să arătăm slăbiciune și să pierim cu sufletul – ca să ne lovească. Ei devin puternici prin această slăbiciune a noastră.

Veți spune însă: „Ce om nu este slab? Cum poate el să se lupte cu demonii cei puternici?” – Da, vom recunoaște cu toții că suntem slabi, și încă foarte slabi. Însă puterea noastră este Hristos! Căci, „câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat” (Gal. 3, 27). Iar a te îmbrăca în Hristos, înseamnă să primești armura lui Hristos și prin urmare să dobândești puteri.

Asaltat de demoni un astfel de om nu va fi rănit. Căci demonii ies la luptă împotriva omului și văd înaintea lor pe neașteptate pe Hristos și armele Lui, dintre care mai puternice sunt credința și smerenia. Ei năvălesc cu nerușinare însă nu pot să facă nimic împotriva sufletului smerit și care crede în Dumnezeu. La astfel de suflete însuși Sfântul Duh ajută după cum este scris: „Duhul vine în ajutor slăbiciunii noastre” (Rom. 8, 26). Astfel că nu noi ne luptăm și biruim pe demon, ci „Însuși Dumnezeu Tatăl întru noi, Însuși Hristos, în Care ne-am îmbrăcat prin harul botezului, Însuși Duhul Sfânt, Care ne face de neînfrânt! Toate le pot întru Hristos, Cel care mă întărește” (Filip. 4, 13).

Dar „vai inimilor celor fricoase și mâinilor celor slabe și păcătosului care umblă pe două cărări! Vai inimii celei slabe! Că nu crede, pentru aceea nu va fi apărată” (Isus Sirah 2, 12-13). Cele două cărări, pe care merge păcătosul, sunt îndoiala sufletului între credință și necredință, între dăruirea către Dumnezeu și înțelegerea cu diavolul. Credința în Dumnezeu și dăruirea către El sunt cele mai de seamă condiții ale victoriei. Dacă șovăiești în credința ta și în dăruire, nici un ajutor nu vei primi de sus. Grija de multe

te va preda vrăjmașilor tăi. „Bărbatul îndoielnic este nestatornic în toate căile sale” (Iac. 1, 8); „să nu gândească omul acela că va lua ceva de la Dumnezeu” (Iac. 1, 7).

Grija de multe ne asaltează de obicei în urma unor nereușite. Însă nicăieri nu se spune, că încă de la prima înfruntare cu demonii noi îi vom înfrânge. Dimpotrivă, suntem preveniți, că prin lupte și prin multe necazuri se intră în împărăția lui Dumnezeu (vezi Fapte 14, 22). La vreme de luptă există căderi și ridicări. Regula este: dacă ai căzut, ridică-te! Dacă ți se întâmplă să nu izbutești, începe din nou!

În legătură cu aceasta, ca pildă ne slujesc albinele și furnicile. Despre albine se știe că oricât li s-ar nărui fagurii ele nu conțin niciodată să facă alții noi până ce în cele din urmă vor reuși să-și asigure celule în care cresc larvele și-și depozitează mierea. Un naturalist povestește despre comportamentul micuței furnici care purta o grea povară pe o suprafață înclinată. De cum se ridica pe locul cel mai înalt, povara cădea din nou. Aceasta s-a repetat nu doar odată. Însă ea, de fiecare dată se întorcea, o lua și începea din nou să o care la deal, până ce în cele din urmă a reușit să o ducă în mușuroi.

Tot astfel și noi trebuie să ne întărim în lupta împotriva piedicilor de pe calea vieții duhovnicești. Pentru a ne asigura de victorie să dăm dovadă de cea mai hotărâtă credință în Dumnezeu, de nădejde tare în ajutorul Lui, și fără încetare să ne străduim să nu cădem în păcate de bună voie, ci să trăim virtuos. Sfântul Ioan Gură de Aur spune: „Noi nu avem alt mijloc de biruință asupra diavolului în afară de ajutorul lui Dumnezeu printr-o viață virtuoasă”. Cel mai aducător de biruință mijloc în viață este o comportare curată și virtuoasă.

Nu trebuie să deznădăjduim nici chiar atunci când lupta devine deosebit de grea, și mai cu seamă când intrăm într-o situație fără ieșire. Chiar dacă ni se pare că nu există nici o ieșire, trebuie să fim încredințați că Dumnezeu cunoaște ieșirea și cu siguranță ne va scoate din aceasta situație dacă dăm dovadă de răbdare până la sfârșit. Răbdarea este semnul adâncii credinței în Dumnezeu. Dumnezeu ne învață să ne întărim întru răbdare, încununându-ne pentru credincioșia în încercările răbdate de noi, ocrotindu-ne cu dreapta Sa. „Când Dumnezeu își arată Atotputernicia Sa – spune sfântul Ioan Gură de Aur – adesea îngăduie mulțime de osteneli în faptele noastre, ca să ne conducă spre împlinirea scopurilor Sale, ca să ne descopere măreția Atotputerniciei Sale”. Același sfânt părinte povățuiește: „Nu există nimic mai puternic decât omul îngăduit cu ajutor ceresc, și nimic mai slab decât omul, care este lipsit de acest ajutor”.

Cunoscând toate acestea trebuie să ne îmbărbătăm în luptă și să nu ne îngăduim nici o îngrijorare și cu atât mai puțin deznădejde. E de luat aminte, că și când descrie îngrozirile de dinaintea sfârșitului lumii Domnul Iisus Hristos nu dă dreptul credincioșilor săi urmași deși atunci ei vor fi cel mai mult prigonți, să se arate fricoși și nehotărâți. Dimpotrivă, El afirmă cu tărie și îndrăzneală: „Iar când vor începe să fie acestea, prindeți curaj și

ridicați capetele voastre, pentru că răscumpărarea voastră se aproprie” (Luca 21, 28).

Creștinul trebuie să fie îndrăzneț în toată vremea, dar mai cu seamă în grelele prigoane și în ispitele cruciale. El trebuie să se deosebească radical de oamenii lumesti care așează ca scop al vieții lor fericirea pământească. Pentru aceștia ispitele sunt moarte: ei se îngrijorează de cum văd piedici în viață pentru bogăția pământească. Pentru creștin însă trebuie să fie în vigoare un dreptar exact pe dos. Dacă este un adevărat urmaș al lui Hristos, tocmai în vremea ispitei el este cel mai plin de bărbăție, mai îndrăzneț, mai energetic pentru că atunci se hotărăște locul veșniciei lui. Dacă arată în aceste momente hotărâtoare teamă față de viața sa, el poate să moară pentru vecie. Dacă însă își predă viața lui în mâinile lui Dumnezeu și este gata să moară pentru Dumnezeu va trăi veșnic cu El.

În vremea cruntelor prigoane, când arienii s-au ridicat împotriva sfântului Atanasie cel Mare, el s-a ascuns printre monahii egipteni, cei de un cuget cu sine. Și în cele mai crunte împrejurări sfântul a mărturisit către aceștia următoarele: „Niciodată nu am fost așa de liniștit ca acum în vreme de prigoană!” Astfel, prin binecuvântata lui îndrăzneală, el a fost străin de orice îngrijorare și a biruit. Pravila este următoarea: dacă te afli în grele ispite, în loc să te îngrijezi, roagă-te! Rugăciunea fierbinte te va uni cu Dumnezeu, iar de la El vei primi puteri care te vor întări. Vântul împrăștie ceața, iar rugăciunea îngrijorarea. Soarele pune pe fugă întunericul, iar harul Sfântului Duh îndepărtează deznădejdea. Acest har se dobândește însă cu smerenie și devine lucrător prin răbdare (vezi Luca 8, 15). El se înmulțește prin nevoință și prin luptă!

Îngrijorarea este rudă a lipsei de voință. Dacă avem hotărârea să fim ostași îndrăzneți ai lui Hristos, gata să-și jertfească viața lor pentru Dumnezeu, vom vedea cum Dumnezeu ne va umple o neobișnuită bărbăție și fericire. Atunci vom înțelege de ce sfinții mucenici cântau în mijlocul chinurilor lor. Atunci ne va deveni limpede că pentru aceia care se nevoiesc în viața duhovnicească există mângâiere încă din timpul luptei. Și cât de mare va fi bucuria la biruința deplină și mai cu seamă în veșnicie – în împărăția cea cerească!

Însă grija de multe se naște și din păcate. Păcatele care ne asaltează și nu sunt spovedite sunt o povară grea a sufletului sub care omul geme și fără de voie se descurajează. Sub influența acestei descurajări sufletul devine neputincios și în ciuda puterilor lui firești datorite de Dumnezeu, într-atâta decade încât nu mai întreprinde nimic împotriva ispitei și se dedă la noi și noi ispitiri. O asemenea descurajare, rudă a păcatelor, naște noi păcate. Aceasta este starea celor păcătoși, care cred în Dumnezeu, însă nu caută calea pocăinței.

Cei ce au păcătuț și nu cred nu încearcă o astfel de îngrijorare. Ei au aflat leacul împotriva ei în opiumul desfătărilor. Sub influența patimilor care îi stăpânesc, ei înăbușă orice manifestare a griji de multe în sufletul lor, trecând de la o plăcere la alta. Ei se înșeală pe sine, că pot să fie fericiți și tot

încearcă vreo satisfacție din petrecerile lor, chiar dacă destul de rapid văd spatele „fericirii” care se îndepărtează de la ei. Însă aceasta nu-i descurajează. Fără încetare se avântă în căutarea unei noi plăceri, așteptând de la ea o nouă „fericire”. Diavolul îi ajută în această direcție și le distrage atenția în înșelarea lor de sine. Desigur și nou aflata „fericire” trece rapid. Însă ce-i cu asta?! Mâine soarele va străluci din nou și îi va aduce noi posibilități pentru alte întâlniri și desfătări! Astfel întreaga viață se scurge în jocul înșelării de sine până ce vine moartea și răpește sufletele ce au rodit păcatul, ca să le târască în iad.

Cât este de nedrept omul în întreaga lui păcătoșenie să caute neîncetat plăceri ca și cum le-ar sluji! Drept ar fi fost ca păcătosul singur să caute pentru sine pedepse pentru a-și răscumpăra vina înaintea lui Dumnezeu și să afle întru el pacea. Adevărata fericire este aceea, care izvorăște din sufletul ce se află în pace cu Dumnezeu și cu propria lui conștiință, și nu aceea pe care o întâlnim ocazional și care ne părăsește în următoarea clipă și din care noi furând puțin, să păcătuim încă și mai mult cu acest jaf.

Sfinții niciodată nu au căutat plăceri. Dimpotrivă, ei au fugit de satisfacțiile vieții pedepsindu-se cu nevoințe aspre alese de ei de bună voie și în grele condiții de viață supunându-se la lipsuri de necrezut – foame, sete, ger, dogoare. Și suportând cu răbdare toate aceste strâmtoări care ar fi silit pe omul obișnuit să se dedea la cârtire și îngrijorare, tocmai astfel au biruit întru sine grija de multe și s-a arătat că în sufletele lor strălucea soarele împărăției lui Dumnezeu cu caracteristicile ei dreptate și pace și bucurie în Duhul Sfânt (Rom. 14, 7). Aflând pe Dumnezeu și fericirea în Dumnezeu ei nu căutau plăcerile cele vremelnice din afară. Și cum le păreau lor acestea?! La omul ajuns la vârsta înțelepciunii nu mai e loc de jocul cu păpuși! Cele plăcute pentru copii sunt jignitoare pentru el. Cel ce gustă din veșnicile bunătăți, pe care doar Dumnezeu le dăruiește nu află nici o plăcere în înșelătoarele și mincinoasele plăceri pământești.

Bine spune Pascal: „Dacă omul era fericit, fericirea lui ar fi fost cu atât mai deplină cu cât mai puține plăceri există, cum se întâmplă cu sfinții... Da, însă dacă plăcerea poate să ne dea bucurie, oare aceasta nu este o fericire? – Nu, pentru că vine de aiurea și din afară. Și atunci omul este dependent, prin urmare poate să se tulbure de miile de schimbări, care inevitabil îl mahnesc”.

Tragedia umană constă în îndepărtarea omului de Dumnezeu și în căutarea fericirii în afară de Dumnezeu. Și această rătăcire este fatală. În ciuda nenumăratelor dezamăgiri în încercarea de a atinge fericirea pe această cale, oamenii nu se înțeleptesc ușor. Ei își închipuie, că dacă pornesc pe o altă cărare, dacă își schimbă profesia, mediul, rudele ori soțiile, își vor afla liniștea dorită. Însă procedând așa, alte neplăceri îi năpădesc și izgonesc fericirea din inima lor. Plăcerile îi ajută în acest caz cel mai puțin. Ele sunt doar mijloace vremelnice pentru om de a fugi de sine însuși și de a nu-și da seama până la o anumită vreme cât este de nefericit atunci când rămâne doar el cu sine însuși.

„Singurul lucru – spune Pascal – care ne mângâie în nefericire este plăcerea, dar în realitate aceasta este cea mai mare nefericire a noastră. Căci anume plăcerea ne împiedică să cugetăm la noi înșine și ne păgubește fără să ne dăm seama. Fără ea noi am fi căzut într-o descurajare de nesuportat și doar aceasta ne-ar fi împins ca să aflăm cel mai sigur mijloc de a trage un folos din ea. Însă plăcerea ne distrage și pe nesimțite ne conduce spre moarte”.

Ce trebuie să facă cei care au păcătuit și cred în Hristos, pentru a nu cădea în aceste răătăciri fatale pentru păcătoșii care nu cred? Ei trebuie să caute mântuirea din această îngrijorare nu în satisfacție ci dimpotrivă, prin această grijă de multe să se izbăvească de orice îngrijorare. Ce vrea să spună aceasta? Iată ce: dacă te descurajezi pentru păcate nu fugi de necazul care te apasă din pricina lor! Nu căuta plăceri, ci spune-ți: Iată până unde m-au condus păcatele mele! Vai mie! Dacă eu aici pe pământ mă bucur de atâtea îndurări dumnezeiești unde mă bucur de aer și de soare, unde admir stelele și florile – dacă aici cad într-o astfel de stare de iad, care aproape nu o pot suporta și prefer să mor, atunci prin păcătoșenia mea, care va fi starea mea în iad, unde nu va exista nici un fel de mângâiere! Nimic altceva nu-mi rămâne în afară de a mă pocăi și a striga asemenea lui David: „Miluiește-mă Dumnezeule, miluiește-mă!”.

Cel care în grija lui de multe ajunge la pocăință, acela tocmai prin această îngrijorare se izbăvește de ea. Aici se cere înțelepciune care îi va ajuta omului să recunoască și în această descurajare glasul lui Dumnezeu care cheamă pe păcătos la pocăință. Această înțelepciune îl va învăța și la aceea – de a nu se îngrijora la orice prilej de scârbă, și să știe că grija poate să fie, pe cât de vătămătoare, pe atât de folositoare. Vătămătoare este când ne îngrijorăm pe motivul neizbânzilor pământești, pentru pierderile materiale, pentru egoismul rănit ori în general pe motivul că ni s-a făcut vreun rău. Folositoare este însă grija de multe când ne-a fost dat să gustăm iadul înaintea iadului și prin aceasta ne îndeamnă către pocăință și împăcarea cu Dumnezeu. Căci întristarea cea după Dumnezeu aduce pocăință spre mântuire, fără părere de rău; iar întristarea lumii aduce moarte (2 Cor. 7, 10).

Sfântul Ioan Gură de Aur cugetă în chip minunat: „Dumnezeu a așezat îngrijorarea în firea noastră, nu spre a ne preda ei în chip neînțelept și la vreme nepotrivită. Și nu pentru a ne păgubi prin ea, ci de a primi prin ea mare folos. Însă cum putem să primim prin aceasta folos? Dacă ne dăruim ei la vreme potrivită. Iar momentul potrivit pentru îngrijorare nu este când răbdăm răul, ci când săvârșim răul. Însă noi am stricat rânduiala și am schimbat vremea. Când păcătuim mult și săvârșim răul, nu ne frângem inima nici măcar pentru puțină vreme; însă îndată ce vreun om ne face cel mai mic rău pierim cu duhul, ne îngrijorăm, ne pierdem rațiunea, și lipsiți de curaj dorim să terminăm cu viața noastră.”

După sfântul Ioan Gură de Aur, o asemenea reacție, împotriva relelor venite din afară este întrutotul nelalocul ei. Căci leacul prescris este folositor

doar atunci când este administrat într-o boală potrivită lui. Grija de multe este un leac mult prea puternic. Ea poate să roadă și să curețe viciile când conduce sufletul plin de păcate până la pocăință. Dacă însă păcătosul se lenevește pentru mântuirea lui, grija de multe poate să-l păgubească. Însă aceia care răspund că nu pot să nu se îngrijoreze când conștiința îi apasă pentru păcătoșenia lor și la suferințele pentru păcatele săvârșite, Sfântul Ioan Gură de Aur răspunde cu înțelepciune că, dacă vreun păcătos este pedepsit în această viață pentru păcatele lui, el tocmai pentru aceasta nu trebuie să se descurajeze, ci dimpotrivă – să mulțumească și să se facă mai blând, cunoscând, că încă din această lume se slobozește de păcatele lui prin pedeapsa pe care o rabdă și că nu va mai fi osândit împreună cu lumea (vezi 1 Cor. 11, 32).

Întunericul descurajării (îngrijorării), după minunatul sfat al Sfântului Ioan Gură de Aur, trebuie să se risipească cu cereri și rugăciuni: astfel și fericitul David, acest mare și minunat bărbat, neconținut s-a folosit de aceste medicamente (rugăciuni) și prin ele s-a izbăvit din greutatea necazului. El spunea lui Dumnezeu: „Necazurile inimii mele s-au înmulțit; din nevoile mele scoate-mă” (Ps. 17, 18), ori din nou singur se îmbărbăta trezind întru sine gânduri cucernice: „Pentru ce ești mâhnit, suflete al meu, și pentru ce mă tulburi? Nădăjduiește în Dumnezeu că-L voi lăuda pe El; mântuirea feței mele este Dumnezeu meu” (Ps. 42, 6-7).

Îată că prin pocăință, prin rugăciuni, prin lupta cu păcatele se izgonește descurajarea (grija de multe). La necaz, cei deznădăjduiți pentru nelegiuirile și răutățile săvârșite, pe care nu pot să le îndrepte, omul trebuie să-și amintească, că deznădejdea este mai înfiorătoare decât toate, chiar și decât păcatul neîndreptat. Pe cât de neîndreptat poate să fie la om, păcatul poate să fie iertat de Dumnezeu, ajunge numai să fie însoțit de o pocăință adâncă potrivită lui, care îndepărtează deznădejdea. „Cei ce păcătuiesc nu trebuie să deznădăjduiască – scrie Sfântul Marcu Ascetul. Pentru că noi vom fi osândiți nu din pricina multelor noastre răutăți, ci de faptul că nu dorim să ne pocăim.” Iar Sfântul Ioan Gură de Aur adaugă: „nu păcatul păgubește într-atâta cât deznădejdea”. Și pentru că deznădejdea este mai rea decât păcătuirea, și pe cât suntem mai păcătoși, niciodată nu trebuie să ne descurajăm până la deznădejde. Pentru păcat există leac – iar aceasta este pocăința. Iar „leacul” care-l oferă deznădejdea este lipsit de orice putere. Iuda demonstrează aceasta.

Îată de ce dacă cădem în grija de multe (descurajare) pentru păcatele noastre, să alergăm să le mărturisim, și ne vom lecu. Aici ajută și ocupațiile duhovnicești, care sunt ascultarea de cuvântul lui Dumnezeu, citirea Vieților Sfinților, scurtele însă fierbințile rugăciuni, cântările duhovnicești și binefacerea. Osteneala trupească în asemenea cazuri este de asemenea foarte recomandată. Prin metode adecvate poate să se pună pe fugă grija de multe care a pătruns în sufletele noastre, și să se aducă acolo razele bucuriei și nădejdi”.

(Arhim. Serafim Alexiev, Izbăvirea de păcate)

CUVINTE DUHOVNICEȘTI (ISTORIOARE, PARABOLE)

ÎNVĂȚĂTURA DOMNULUI: DIN LUME DAR NU AI EI

Un creștin îi spunea unui prieten că el nu înțelege vorbele Mântuitorului: „Voi să fiți din lume, dar nu să fiți ai lumii”.

Atunci, prietenul său, care era un om mai zidit în învățătura Domnului, i-a răspuns:

– În lume, cu oamenii se petrece întocmai ca și cu peștii în mare. Cu toate că apa mării e sărată, peștii nu sunt sărați. Așa și cu oamenii: ei pot trăi în lume fără să ia „sărătura” ei, adică păcatele ei.

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

PĂR. SAVATIE – FIE MIE DUPĂ CUVÂNTUL TĂU DOAMNE!

Întrebare: De unde știm noi ce să cerem și ce să nu cerem lui Dumnezeu?

Răspuns: Tocmai pentru că nu știm, spunem: „Nu precum eu voiesc, ci precum Tu voiești!”. Și știti ce?; ce mi se pare mie? (Eu pot greși, așa cum am făcut o mulțime de greșeli în părerile mele, dincolo de alte greșeli). Atunci când dorința asta a noastră devine o obsesie, atunci când credem că doar așa va fi cel mai bine, cred că nu e sănătos. Și [când] cerem de la Dumnezeu să facă așa, și nu altfel: Doamne, dacă faci să ajung acolo... îți mulțumesc... nu știu... (și facem cruci și peste cruci). Deci când începem să gândim viața noastră prin prisma acestei dorințe,(...) când punem obiectul dorinței noastre în centrul vieții noastre – „dacă voi avea asta, sau dacă voi face așa... va fi așa... și așa... și voi fi mai bun... și de-acum voi face mai multe... și...” – cred că de-acuma am intrat pe un făgaș greșit și [atunci] ar trebui să lăsăm să se răcească treaba asta, să nu cerem cu atâta insistență.

Vă spun drept, de câte ori mi-am dorit ceva așa, foarte tare și m-am rugat cum am putut eu, [încât] numai la asta mă gândeam, mi-o și dat Dumnezeu tot, dar niciodată nu mi-o ieșit nimic bun din asta. Nimic. Cele mai mari greșeli din viața mea, pe care le-am avut și le mai am, sunt urmări a unei dorințe din astea îndeplinite. V-o spun cu toată sinceritatea.

Așa că asta cred eu, că este un semn al lucrurilor care trebuie cerute sau nu. Lăsați-L pe Dumnezeu: „Doamne, fă precum voiești Tu!” Întotdeauna în fața dorinței, a cererii noastre, să ne întrebăm „dacă mă pot despărți de asta?; „dacă n-ar fi așa, ce-aș face eu?”. Și să fim gata să primim de la Dumnezeu și altceva. Atunci suntem liniștiți. Atunci începem să ne rugăm [într-un mod] plăcut lui Dumnezeu.

Să nu te temi atunci când nu ți se îndeplinesc rugăciunile, dar să te temi atunci când ți s-a îndeplinit o rugăciune. Pentru că va trebui să duci la bun sfârșit ceea ce ai făgăduit să faci. (...) Iată, ai primit? Teme-te de acum înaintea! Ce faci acum? Dumnezeu ți-a arătat încredere și ți-o dat. Na, poftim: fă! E ca și cum ai făcut – nu vreau să fac o comparație nepotrivită – un împrumut la bancă fără să te gândești de unde o să-l dai înapoi, fără să ai nici un venit, doar să cheltuiești... Nu pentru că Dumnezeu ar cere ceva, dar așa, ca atitudine. Să ne temem atunci când am primit! Vom fi responsabili de darul ăsta. Cui mult i se da, mult i se cere...

(din conferința părintelui Savatie Baștovoii, „Riscurile dragostei”,
Arad, 13 dec. 2007)

DIN VIAȚA PAROHIEI

ANUNTURI ȘI PROGRAMUL SLUJBELOR

Programul Liturgic

Sâmbătă

7 PM – Vecernie

Duminică

9:30 AM – Utrenia

10:30 AM – Sfânta Liturghie

Iubiți credincioși, ne aflăm în Sfântul și Marele Post al Paștelui, prilej de primenire sufletească. În fiecare zi din această perioadă ușa Bisericii Sfânta Cruce este deschisă între orele 4:30 – 8:30 pm, iar la ora 7 pm săvârșim Canonul de Pocăință al Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Vă aștept să ne rugăm împreună.

Păr. Claudiu Luțai

„Unde sunt doi sau trei adunați în numele meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor” Matei (18, 20).

